Κεφάλαιο 12: Καρικατούρες Λενινισμού, Εκκαθαρίσεις και η γέννηση της Αντιπολίτευσης των IS

Πηγή: https://www.marxists.org/archive/higgins/1997/locust/

Κεφάλαιο 12 του βιβλίου του Τζιμ Χίγκινς “More Years for the Locust-The origins of SWP”

(«Κι άλλα χρόνια για την ακρίδα-η καταγωγή του SWP»)

Μετάφραση Α.Λ.

Κεφάλαιο 12

Πώς τολμάς να μιλάς όταν εγώ σε διακόπτω.

Τζέρι Χίλι

Η εκδήλωση της εφημερίδας Socialist Worker στο Bellevue, τον Νοέμβριο του 1973, ήταν επιτυχημένο καθώς παρευρέθηκαν 1.200 άτομα. Τον Απρίλιο που ακολούθησε, η Συνδιάσκεψη Βάσης πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Digbeth του Μπέρμιγχαμ. Συμμετείχαν περίπου 600 συνδικαλιστές και μπορεί κανείς να συνειδητοποιήσει το πόσο αποτελεσματική ήταν η δουλειά με τις εφημερίδες βάσης από το γεγονός ότι από τα 32 παραρτήματα του συνδικάτου TGWU που συμμετείχαν 8 από αυτά προέρχονταν από τα αμαξοστάσια του Λονδίνου όπου κυκλοφορούσε η (εφημερίδα) Πλατφόρμα. Η εφημερίδα Νοσηλευτής συνέβαλε στο να στείλουν αντιπροσώπους 9 παραρτήματα του συνδικάτου NUPE, 2 του T & G και 1 υποκατάστημα του COHSE. Η εφημερίδα «Εργάτης Αυτοκινήτων» συνέβαλε στο να σταλούν αντιπρόσωποι από 21 παραρτήματα του AUEW και του TGWU στην αυτοκινητοβιομηχανία αλλά και από 27 επιτροπές συνδικαλιστών στη Συνδιάσκεψη. Συνολικά πάνω από 300 συνδικαλιστικά σώματα συμμετείχαν,

συμπεριλαμβανομένων 249 κλαδικών σωματείων, 40 παρατάξεων και επιτροπών συνδικαλιστών, 19 εργατικών κέντρων μαζί με μερικές ακόμα απεργιακές επιτροπές και άλλα επαγγέλματα.

Αν και αυτά δεν έμοιαζαν με το Σοβιέτ της Πετρούπολης το 1917 ή το 1905 δεν έπαυαν να αποτελούν ένα πολύ αξιέπαινο γεγονός. Είναι αλήθεια ότι η πλειοψηφία των τοποθετήσεων από τα κάτω προέρχονταν από μέλη των IS, παρ' όλα αυτά είναι σημαντικό ότι όλοι οι συμμετέχοντες ήταν έμπειροι συνδικαλιστές που είχαν να πούνε κάτι σημαντικό και χρήσιμο. Ακόμη καλύτερο ήταν το γεγονός ότι υπήρχε ένας σημαντικός αριθμός αγωνιστών-μη μελών των IS που υποστήριζε το πρόγραμμα και το ζήτημα μιας μόνιμης οργάνωσης για την ανάπτυξη του κινήματος βάσης. Εξαιρετικός μεταξύ αυτών ήταν ο Τζορτζ Άντερσον, πρόεδρος της κοινής επιτροπής συνδικαλιστών των Coventry Radiators, και ο Τζο ΜακΓκαφ, πρόεδρος της Dunlop Speke και της Dunlop National Combine Committee. Ήταν μια εντυπωσιακή εκκίνηση που αποδείχθηκε άλλη μια κάλπικη αυγή. Ο Κλιφ, επηρεασμένος από τους Ρόουζγουελ και Τσάρλτον, δεν ήταν καθόλου ενθουσιασμένος. Ήταν σαφές ότι έπρεπε να συμφωνηθεί το ποιοι πόροι θα αφιερώνονταν στο οικοδόμημα του κινήματος Βάσης. Αυτή η δουλειά απαιτούσε αυταπάρνηση και την πεποίθηση ότι μια από τις σπουδαιότερες προϋποθέσεις για την τελική επιτυχία αποτελεί η ανεξαρτησία του κινήματος Βάσης.

Τα οφέλη για τους IS θα φαινόταν μακροπρόθεσμα και η μόνη εγγύηση ότι οι IS θα αναδύονταν στο τέλος του δρόμου ως η γέφυρα προς το επαναστατικό κόμμα, όταν οι εργαζόμενοι θα ξεκινούσαν να κινούνται σε αυτή την κατεύθυνση, ήταν ότι θα είχαμε ήδη καταθέσει τα αδιαμφισβήτητα διαπιστευτήρια μας απέναντι στους άλλους συμμετέχοντες. Ήταν, με μια λέξη, η επιβεβαίωση της εμπιστοσύνης μας στη δουλειά των προηγούμενων 25 ετών, στο ότι η πολιτική των IS είναι σωστή. Για όσους από εμάς είχαν κάποιο μικρό ρόλο στην ανάπτυξη αυτών των πολιτικών και το πέρασμά τους σε άλλους, αυτά φαίνονταν η «άλφα-βήτα» του μαρξισμού τη δεκαετία του '70. Για την φράξια του Κλιφ ωστόσο φαινόταν ένα βήμα πολύ βαθιά στο σκοτάδι. Οι πολύτιμοι

πόροι που θα μπορούσαν να σπαταληθούν για άμεσα οφέλη δεν θα έπρεπε να θυσιαστούν για κάτι που τελικά θα μπορούσε να μας ανταμείψει πολύ περισσότερο. **Από κάποιες ιδιαιτερότητες της μοίρας, η αντιπολίτευση βρέθηκε να υπερασπίζεται την πολιτική του Κλιφ ενάντια στις πολιτικές του Κλιφ.** Αν η φράξια του είχε υποστηρίξει ευθέως ότι ο Όμιλος και ο πραγματικός κόσμος ήταν ακόμα ανέτοιμοι για το είδος των μακροπρόθεσμων φιλοδοξιών που αντιπροσώπευε ένα επιτυχημένο κίνημα Βάσης, τότε θα μπορούσε να γίνει μια σοβαρή συζήτηση και να αναπροσανατολίσει πλήρως τον Όμιλο. Αυτό όμως δεν ήταν εφικτό, διότι για τον Κλιφ οι κοινωνικές αναταραχές όπως στη Γαλλία το 1968 και αργότερα στην Πορτογαλία (όπου σύμφωνα με τον Κλιφ το μέλλον ήταν φασισμός ή επανάσταση υπό την ηγεσία των Πορτογάλων IS), αποτελούσαν σημάδια της πανευρωπαϊκής επανάστασης. Το να περιμένουμε χρόνια για να οικοδομήσουμε μια σταθερή βάση μέσα στην εργατική τάξη ίσως θεωρούταν από τον Κλιφ ένα είδος μενσεβικισμού. Συνεπώς γι αυτόν έπρεπε να υπάρξει μια περίοδος πειραματισμού που θα άλλαζε πορεία στους συντρόφους και ίσως μάλιστα μπορεί και να δούλευε.

Με την Εκτελεστική Επιτροπή (ΕΕ) τώρα να αποτελεί μια ευλύγιστη επέκταση των ενθουσιασμών του Κλιφ και την Εθνική Επιτροπή μια επέκταση της ΕΕ, όλες οι δημοκρατικές δομές του Ομίλου αδυνατούσαν να λειτουργήσουν και άλλες δυνάμεις με διαφορετικές ανάγκες άρχισαν να γεμίζουν το κενό. Οι επαγγελματίες πλήρους απασχόλησης, το μέσο μέσω του οποίου ο Κλιφ μπορούσε να δώσει σάρκα και οστά στα τελευταία του σχέδια, όχι μόνο ενθουσιάστηκαν με τη ζεστή λάμψη των προσεγγίσεων του Κλιφ, αλλά απέκτησαν με το έτσι θέλω κι αυτοί έναν βαθμό εξουσίας. Αυτό φάνηκε καθαρά μέσα από το παράδειγμα της κατά τα άλλα άγνωστης «Καμπάνιας (μετατροπής) Αγοραστών σε Πωλητές» (στΜ καμπάνιας δηλαδή που έχει στόχο να μετατρέπει τους αγοραστές της εφημερίδας σε πωλητές-διακινητές της εφημερίδας).

Κατά τη διάρκεια της συγγραφής της αγιογραφίας του Λένιν, ο Κλιφ βρέθηκε να επανεξετάζει τον τρόπο λειτουργίας των IS υπό

το πρίσμα των ερευνών του. Έχοντας εφαρμόσει τη λενινιστική μαγεία του στην ΕΕ με κάθε άλλο παρά εκπληκτική επιτυχία, τώρα τρωγόταν να ανακαλύψει ότι οι "συντηρητικοί" βρίσκονταν στην εφημερίδα «Σοσιαλιστής Εργάτης». Το γεγονός ότι η εφημερίδα εξακολουθούσε να ανεβαίνει σε κυκλοφορία, ενώ ο αριθμός μελών παρέμενε στατικός, δεν επέτρεπε μια ευθεία επίθεση. Τα πρώτα πυρά της εκστρατείας πέσανε στο τεύχος του ISJ του Μαρτίου 1974 και ακολούθησαν τα δεύτερα στο εσωτερικό δελτίο του Απριλίου.

Το περί ου ο λόγος κομμάτι του ISJ No 67 □□έχει μερικά ενδιαφέροντα πράγματα να πει από μια γενική ιστορική σκοπιά. Δεν είναι όμως αυτός ο σκοπός του. **Σκοπός του είναι να πουλήσει μια συγκεκριμένη πολιτική βάσει ανεπαρκών, μερικών και διαστρεβλωμένων στοιχείων.** Το κύρος (του κειμένου) αντλείται από τις παραπομπές στον μεγάλο Λένιν, με τον ίδιο τρόπο που, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο Κλιφ παραθέτει αποσπάσματα από τον Τρότσκι όταν τον βολεύει. **Ας δούμε πώς λειτουργεί αυτή η μέθοδος στην πράξη. Πρώτα πρέπει να έχουμε κατά νου ότι ο Κλιφ έχει μια κρυφή ατζέντα** για να απαλλαγεί από ορισμένους από τους δημοσιογράφους του Σοσιαλιστή Εργάτη. Ο Κλιφ γράφει: "Η Πράβντα δεν ήταν εφημερίδα για τους εργαζόμενους-ήταν εργατική εφημερίδα. Ήταν πολύ διαφορετική από πολλές άλλες σοσιαλιστικές εφημερίδες, που γράφονταν από μικρές ομάδες ενίοτε λαμπρών δημοσιογράφων. Ο Λένιν περιέγραφε τέτοιες εφημερίδες ως '*εφημερίδες για τους εργάτες, καθώς δεν υπάρχει μέσα σε αυτές ίχνος ούτε εργατικών πρωτοβουλιών ούτε οποιαδήποτε σχέση με οργανώσεις εργατικής τάξης*'… » … Η υποτιθέμενη αναφορά του Λένιν, μέσα σε μικρά εισαγωγικά εδώ, βρίσκεται στα «Διαλεκτά Έργα», τόμος 20, σ.328. Το πραγματικό απόσπασμα έχει ως εξής: «Η εφημερίδα των εργατών του Τρότσκι είναι εφημερίδα του Τρότσκι για τους εργάτες, καθώς δεν υπάρχει μέσα σε αυτές ίχνος κ.λπ. κλπ. …»

Είναι πολύ διασκεδαστικό που ο Τρότσκι δεν κατονομάζεται εδώ, γιατί στο συνοδευτικό Εσωτερικό Δελτίο (Απρίλιος 1974), μνημονεύεται θετικά όσον αφορά τις απόψεις του για την

εργατική εφημερίδα. Η απάτη βέβαια έγκειται στο ότι αυτή η «επιμέλεια» του κειμένου στοχεύει στο να ξεγελάσει τον αναγνώστη, στα μάτια του οποίου θα μπορούσε να μειωθεί η αυθεντία του Λένιν από το κύρος του Τρότσκι, αν η παράθεση ήταν ακριβής. Δεν τελειώνει εδώ (η απάτη), επειδή, ενώ ο Κλιφ προτείνει ότι η Πράβντα του Λένιν ήταν "μια εργατική εφημερίδα", ο ίδιος ο μεγάλος άντρας στην πραγματικότητα δεν ισχυρίζεται κάτι τέτοιο. Το άρθρο, με τον πεζό τίτλο «Διάσπαση της ενότητας υπό την επίφαση κραυγών για Ενότητα», είναι ουσιαστικά μια επίθεση, μάλλον μια σεχταριστική επίθεση βασικά, στον Τρότσκι που ξεκινά να βγάζει μια άλλη σοσιαλιστική εφημερίδα, τη Borba. Ο Κλιφ παραλείπει να αναφέρει ότι η Borba προοριζόταν ως εφημερίδα με στόχο να ενθαρρύνει την ενότητα στο κόμμα και όχι να κάνει ρεπορτάζ για απεργίες. Ήταν βδομαδιάτικη και όχι καθημερινή, όπως ήταν η Πράβντα, και κυκλοφόρησαν μόνο 7 φύλλα της μεταξύ του Φεβρουαρίου και του Ιουλίου του 1914. Αν συνειδητοποιήσετε ότι η Borba και η Πράβντα είναι τόσο διαφορετικές μεταξύ τους όσο η κιμωλία με το τυρί, τότε μπορεί και να συνειδητοποιήσετε ότι η εφημερίδα Σοσιαλιστής Εργάτης και η Πράβντα δεν προσφέρονται ιδιαίτερα ως αντικείμενα προς σύγκριση. Εάν καταλήξατε σε αυτό το συμπέρασμα, τότε θα έχετε δίκιο και θα έχετε μάθει επίσης κάτι και για τη μέθοδο του Κλιφ: η ιστορία γι 'αυτόν είναι ένα τεράστιο αρχείο πλούσιο σε προηγούμενα. Αποφασίζει τι θέλει να κάνει και στη συνέχεια, όπως κάποιοι αδίστακτοι δικηγόροι, λεηλατεί το παρελθόν για κάτι που μπορεί να ταιριάζει στην περίπτωσή του.

Ας ρίξουμε λίγο περισσότερο φως στην Πράβντα του 1912. Ήταν ένα καθημερινό έντυπο που κυκλοφορούσε κυρίως στην Πετρούπολη, οι μισές εφημερίδες πουλιόνταν στον δρόμο και οι υπόλοιπες στα εργοστάσια. Αν και ο Κλιφ ισχυρίζεται ότι οι μπολσεβίκοι το 1912 ήταν μικρότεροι από τους IS του 1974, αποτελούσαν σημαντική δύναμη το 1905 και ακόμα και το 1907 είχαν 46.000 μέλη. Υπήρχε επομένως μια αριθμητικά μικρή εργατική τάξη, ένα σημαντικό ποσοστό της οποίας ανήκε στις τάξεις των Μπολσεβίκων, που απασχολούνταν σε μεγάλες επιχειρήσεις –

εκείνη την εποχή τα εργοστάσια Πουτίλοφ ήταν τα μεγαλύτερα στον κόσμο. Η περιφέρεια των Μπολσεβίκων ήταν πολύ μεγαλύτερη από ό, τι μπορούσαν να ονειρευτούν οι IS το 1974, επειδή περιελάμβανε κυριολεκτικά δεκάδες χιλιάδες πρώην μέλη, φίλους και συναδέλφους. Στην τσαρική Ρωσία υπήρχε μια καλά εδραιωμένη παράδοση στις εργατικές ομάδες να συνεργάζονται και να συγκεντρώνουν λίγα χρήματα για να χρηματοδοτούν τη δημιουργία μιας εφημερίδας. Κατά τους πρώτους μήνες του 1912, οι εργατικές ομάδες, που πλειοψηφούσαν συντριπτικά στην Πετρούπολη, πραγματοποίησαν 504 συλλογές χρημάτων για την Πράβντα. Αυτό δεν σημαίνει 504 διαφορετικές ομάδες, είναι το σύνολο των συλλογών.

Για παράδειγμα, τον Ιανουάριο του 1912 υπήρχαν 14 ομαδικές συλλογές και 34 τον Ιούνιο, το υψηλότερο νούμερο σημειώθηκε τον Απρίλιο με 227. Παρόμοιες συλλογές γίνονταν για τις μενσεβίκικες εφημερίδες, αν και ο Λένιν ισχυριζόταν ότι δεν το έκαναν τόσο επιτυχημένα. Έχοντας αυτό υπόψη μπορούμε να δούμε ότι τα στατιστικά στοιχεία δεν είναι εξίσου εντυπωσιακά με αυτά που παρουσιάζει ο Κλιφ. Πράγματι, χρησιμοποιώντας παρόμοια αριθμητική, το SWP θα μπορούσε να ισχυρίζεται σήμερα ότι έχει 30.000 μέλη, μεταξύ των οποίων τους … Μπιλ Έινσγουορθ, Σιντ Μπίντγουελ, Σταν Νιούενς και Τζιμ Χίγκινς. Κανείς πρέπει να είναι διπλά προσεκτικός σε αυτή την περίπτωση, όχι μόνο επειδή ο Κλιφ κάνει "επιμέλεια" στις στατιστικές, αλλά και επειδή ο Λένιν είχε ήδη πειράξει και φουσκώσει λίγο τα νούμερα προς όφελός του. Ο Κλιφ γράφει: «Κατά τη διάρκεια ολόκληρου του 1913, η Πράβντα έλαβε 2.181 εισφορές από εργατικές ομάδες, ενώ οι μενσεβίκοι έλαβαν 661. Το 1914 μέχρι τις 13 Μαΐου, η Πράβντα είχε την υποστήριξη 2,873 εργατικών ομάδων και των μενσεβίκων 671. Έτσι οι Πραβντιστές οργάνωναν το 77% των εργατικών ομάδων στη Ρωσία το 1913 και το 81% το 1914 …

Και ο Λένιν έβγαζε σωστά το συμπέρασμα: 'Έτσι, τα τέσσερα πέμπτα των εργατών αποδέχονταν τις αποφάσεις της Πράβντα ως δικές τους, ενέκριναν τον Πραβντισμό και στην πραγματικότητα

συσπειρώνονταν γύρω από τον Πραβντισμό.’ »… Τίποτα από αυτά δεν αντέχει σε σοβαρή εξέταση. Η Πράβντα οργάνωσε τα τέσσερα πέμπτα του συνόλου των ομάδων υποστήριξης των εργαζομένων των μενσεβίκων και των μπολσεβίκων, υπήρχαν ωστόσο ομάδες εργαζομένων που στήριζαν άλλες νόμιμες εφημερίδες. Για παράδειγμα, αν συγκεντρώσουμε τον συνολικό αριθμό ομάδων υπέρ της Πράβντα, των Μενσεβίκων και των Αριστερών Ναρόντνικων,από τον Ιανουάριο έως το Μάιο του 1914, η Πράβντα συγκέντρωνε το 70%, οι Μενσεβίκοι το 17% και οι αριστεροί Ναρόντνικοι το 13%. Ωστόσο ο Λένιν αναφέρει μόνο τρία σύνολα στρατευμένων, όχι ολόκληρη την εργατική τάξη. Με εκπληκτικό τρόπο, ο Λένιν παραθέτει αυτά τα στοιχεία και στη συνέχεια λέει: «Η εφημερίδα Πράβντα είναι η μόνη εφημερίδα της εργατικής τάξης. Τόσο οι λικβινταριστικές εφημερίδες (μενσεβίκοι, Τρότσκι κλπ. – Τζιμ Χίγκινς) όσο και οι εφημερίδες των Αριστερών Ναρόντνικων είναι αστικές εφημερίδες. Κανένα ψέμα δεν μπορεί να αντικρούσει αυτό το αντικειμενικό γεγονός.» Δεν λατρεύετε τη φρασούλα “αντικειμενικό γεγονός” για κάτι που στην πραγματικότητα αποτελεί γνώμη του Λένιν; Δεν είναι τυχαίο ότι ο Κλιφ τον έχει σε τόσο μεγάλη υπόληψη.

Αν η ιστορική αναλογία έχει λυγιστεί τόσο που δεν επιδέχεται επισκευής, τότε τι έχετε ως αποτέλεσμα; Έναν γυμνό αβάσιμο ισχυρισμό, φοβάμαι. Ο Κλιφ ολοκληρώνει το άρθρο του: “Στους εργαζόμενους που δεν ανήκουν στους IS θα πρέπει να ζητηθεί να πουλήσουν την εφημερίδα στους συναδέλφους τους, στους γείτονές τους, στις συνδικαλιστικές συνελεύσεις, στις τοπικές παμπ. Επιπλέον, πρέπει να κυκλοφορήσουν κουπόνια συλλογής τακτικών εισφορών προς τον Σοσιαλιστή Εργάτη στην ευρύτερη δυνατή κλίμακα. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό είναι ότι η εφημερίδα χρειάζεται χιλιάδες εργαζόμενους να στέλνουν επιστολές και ρεπορτάζ σε αυτήν … Τα μέλη των IS συχνά θεωρούν ότι η συμμετοχή μη μελών απαιτεί τεράστια επιμονή και υπομονή. Αλλά χωρίς αυτή τη συμμετοχή, θα παραμείνει το χάσμα μεταξύ της οργάνωσής μας και της αυξανόμενης αγωνιστικότητας των τμημάτων της εργατικής τάξης… οι δυσκολίες θα ανακύψουν ξανά και ξανά καθώς αναπτύσσουμε το δίκτυο υποστηρικτών και πωλητών του

Σοσιαλιστή Εργάτη. Αλλά ο μαρξισμός ως οδηγός για δράση δεν είναι μόνο επιστήμη αλλά και τέχνη … Συνεπώς, απαιτεί αυτοσχεδιασμό και τόλμη όταν περνά στο οργανωτικό επίπεδο … ».

Οι τελευταίες δύο φράσεις είναι τόσο πλούσιες σε αναθυμιάσεις στάβλων που σχεδόν κάνουν τα μάτια σας να δακρύζουν. Ο μαρξισμός ως μορφή επιστημονικής τέχνης που μας οδηγεί στη δράση είναι μια ιδέα που μόνο ο Κλιφ μπορούσε να ονειρευτεί. Η αποθέωση από μέρους του για τον Λεονάρντο ντα Βίντσι της διαλεκτικής θυμίζει μάλλον τον άνθρωπο που εξεπλάγη όταν ανακάλυψε ότι μιλούσε πεζά σε όλη του τη ζωή. Καθώς οι κριτικοί τέχνης θαυμάζουν την ομορφιά της γραμμής, την κομψή δυσαρέσκεια της μικτής μεταφοράς και τη χάρη της σύνθεσης στην «καμπάνια μετατροπής αγοραστών σε πωλητές», οι εργαζόμενοι μπορούν να εξηγήσουν ότι δεν ξέρουν τίποτα για την επιστημονική τέχνη αλλά σίγουρα ξέρουν τι δεν τους αρέσει. Και πέρα όμως από αυτό, αυτή η έννοια μπορεί να επεκταθεί και στην οργάνωση όπου η καλλιτεχνική μαρξιστική επιστήμη εμφανίζεται ως τολμηρός αυτοσχεδιασμός. Το κωδικοποιημένο μήνυμα εδώ είναι: Όσο πιο απροκάλυπτη και αυθαίρετη είναι η δικτατορία μου, τόσο πιο μαρξιστική γίνεται.

Με τον ενθουσιασμό του για την καμπάνια μετατροπής αγοραστών στους πωλητές, με διάφορους τρόπους ο Κλιφ υπολόγισε ότι 1.000 έως 5.000 αγοραστές εφημερίδας μπορούν να γίνουν πωλητές, και πολύ περισσότεροι να γίνουν υποστηρικτές της εφημερίδας. Τυπώθηκαν κουπόνια για να επιτρέψουν στους οπαδούς να σημειώνουν τις οικονομικές ενισχύσεις τους (στην εφημερίδα)- διέθεταν έναν ογκώδη σχεδιασμό και έγιναν γνωστά ως “επαναστατικά σουβέρ μπύρας”. Αν 11.000 άρθρα γραμμένα από εργάτες μπορούσαν να εμφανίζονται στην Πράβντα μέσα σε 12 μήνες, ο Κλιφ επέμενε (αν και χωρίς βιβλιογραφία και παραπομπές), γιατί όχι 50 εργατικά άρθρα κάθε εβδομάδα και 2.500 ετησίως στην εφημερίδα Σοσιαλιστή Εργάτη; Όπως το έθεσε ο Κλιφ, “Είναι πολύ πιο εύκολο για τον Πωλ Φουτ, για παράδειγμα, να γράφει μια ολόκληρη σελίδα μόνος του από το να

επιμεληθεί πέντε ή έξι ιστορίες που θα γεμίσουν επίσης μια σελίδα”. Αυτό, φυσικά, ήταν ένας λόγος που ο Πωλ Φουτ δεν θα το έκανε.

Η πολιτική που εξαγγέλθηκε στο ISJ και στη συνέχεια σφραγίστηκε μέσω της Εθνικής Επιτροπής μετά συζητήθηκε σε μια συνάντηση των επαγγελματιών πλήρους απασχόλησης (των IS). Εδώ, σαν για να επιβεβαιώσουν τον Τζόε Στάλιν που είπε: “Τα στελέχη αποφασίζουν για τα πάντα”, χαιρέτησαν τη (νέα) πολιτική με έναν ηχηρό καγχασμό. Εκείνη την ημέρα, η καμπάνια μετατροπής αγοραστών σε πωλητές έπνεε τα λοίσθια, μια θλιβερή επιβεβαίωση ότι η ιστορική αναλογία είναι πάντοτε περιορισμένης αξίας και μάλιστα μπορεί να είναι και αντιπαραγωγική, εάν παραποιείτε τα αποδεικτικά στοιχεία για να υποστηρίξετε μια κακή υπόθεση. Αυτό που έμεινε ήταν τα επαναστατικά σουβέρ μπύρας και οι εργάτες-συγγραφείς του Σοσιαλιστή Εργάτη. Τα πρώτα κατέρρευσαν πολύ γρήγορα –ακόμα ένα βουνό που αποδείχθηκε μια μικρή κατάθλιψη. Οι εργάτες-συγγραφείς δε χάθηκαν τόσο εύκολα και είχαν πραγματική φραξιονιστική αξία για τον Κλιφ και τους τραμπούκους του.

Οι «τομείς-οδηγοί» της Εκτελ. Επιτρ. δεν ήταν πλήρης καταστροφή, ήταν απλά μια μεγάλη αποτυχία σε σχέση με τις προσδοκίες που γέννησαν. Ο μοναδικός σκοπός τους φαίνεται πως ήταν ο σχεδιασμός του αποκλεισμού των Τζιμ Χίγκινς και Ντάνκαν Χάλας. Σύντομα, δύο από τα μέλη της (ΕΕ) παραιτήθηκαν και το όλο σώμα συνεδρίαζε μία ή δύο φορές το μήνα, χωρίς να ασχολείται σχεδόν καθόλου με τη δραστηριότητα που υποτίθεται πως έπρεπε να προωθήσει. Για να τροποποιηθούν τα νούμερα (στΜ δηλαδή οι συσχετισμοί), επέστρεψαν ο Νάιτζελ Χάρις, ο Κρις Χάρμαν και ο Γκρέινβιλ Ουίλιαμς, ένας άλλος εξαιρετικά καλός οργανωτής με δυνατότητα να πλησιάζει και να στρατολογεί έμπειρους εργαζόμενους και στη συνέχεια ο Πωλ Χολμπόροου, οργανωτής του Wolverhampton. Αυτός ήταν σπουδαίος οπαδός του Κλιφ που κάποτε άκουσα να τον περιγράφουν ως «Ένας σταχανοφικός συκοφάντης που έχει προ πολλού ξεπεράσει τη νόρμα γλοιωδίας» – μια όμορφα στρογγυλεμένη φράση και ακριβής,

σκέφτηκα. Ο Ρόουζγουελ είχε επιστρέψει τώρα στο Λίβερπουλ, όπου έστησε ένα φέουδο από το οποίο ξετρύπωνε περιστασιακά μόνο για να βρίσει την Εκτελ. Επιτρ. και την Εθνική Επιτροπή. Έχοντας εξαργυρώσει το εισιτήριό του χωρίς επιστροφή με την El Al για τη γη των λυπημένων πορτοκαλιών, επιστράτευσε πάλι τη στάση του σκληρού γρανιτένιου μπολσεβικισμού, τη θεωρία που σχεδίασε γι 'αυτόν το εξαιρετικό ιταλικό χέρι του Αντρέας Ναλιάττι, υποστηριζόμενη από τον οργανωτή του Μάντσεστερ, τον Γκλάιν Κάρβερ. Μιλούσαν τόσο σκληρά που πόνεσαν οι γλώσσες τους.

Στο άρθρο του στο Εσωτερικό Δελτίο του Απριλίου του 1974, ο Κλιφ ήταν αρκετά γαλαντόμος με την εφημερίδα Σοσιαλιστή Εργάτη: "Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Σοσιαλιστής Εργάτης έχει βελτιωθεί ριζικά τα τελευταία χρόνια όσον αφορά τη συμμετοχή των εργατών που γράφουν σε αυτόν. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι μακράν η καλύτερη σοσιαλιστική εφημερίδα στην αριστερά εδώ και δεκαετίες."

Είναι λοιπόν παράξενο που τόσο σύντομα του ήρθε η φαεινή ιδέα ότι βρίσκει την εφημερίδα δυσανάγνωστη, πόσο μάλλον δυσανάγνωστη για τους εργάτες. Τόσο προφανής ήταν η υπόγεια εκστρατεία κατά του Χίγκινς, του Χάλας και του Προτζ που, με την προτροπή του Ντάνκαν (Χάλας), μερικά μέλη της Εθν. Επιτρ. συναντήθηκαν ανεπίσημα για να συζητήσουν τα προβλήματα. Συμμετείχαν ο Ρος Πρίτσαρντ, ένας από τους κορυφαίους αριστερούς ηγέτες του συνδικάτου NGA με κεντρικό ρόλο στην εκτύπωση της εφημερίδας, ο Ρότζερ Προτζ, ο Τζον Πάλμερ, ο Τζιμ Χίγκινς και ο Ντάνκαν Χάλας. Από αυτούς, ο πιο αποξενωμένος και πικραμένος ήταν ο Ντάνκαν ο οποίος, όχι αδικαιολόγητα, έτρεφε ιδιαίτερη οργή για τον Κλιφ. Αποφασίστηκε να γραφτεί ένα κείμενο που να περιγράφει τις διαφωνίες μας με την εκστρατεία κατά του Σοσιαλιστή Εργάτη, τις πολιτικές και εργατικές προοπτικές, ιδιαίτερα το Κίνημα Βάσης και τη φύση του καθεστώτος στους IS. Στο τέλος της ημέρας το κείμενο κέρδισε πρόσθετη υποστήριξη από άλλα μέλη της Εθν. Επιτροπής, τους Γουάλι Πρίστον, εργάτη στον ηλεκτρισμό του Μάντσεστερ,

Ρον Μέρφι, από το συνδικάτο AEUW στο Μάντσεστερ, Γκρέινβιλ Ουίλιαμς, οργανωτή του Birmingham, Ρομπ Κλέι, οργανωτή του Teesside, Άρθουρ Άφλεκ, εργάτη στη χαλυβουργία του Teesside, Κεν Απλμπάι , Κέιτλι, σχεδιαστή και Τόνι Μπάροου. Έπειτα αποστάλθηκε για να συμπεριληφθεί στο Εσωτερικό Δελτίο του Απριλίου του 1974.

Αν η πρόθεσή μας ήταν να αναστατώσουμε την Εκτελ. Επιτροπή, δεν θα μπορούσαμε να το έχουμε σχεδιάσει με μεγαλύτερη ακρίβεια. Οι υπογράφοντες του Λονδίνου – Χάλας, Χίγκινς, Πάλμερ, Προτζ – κλήθηκαν να συναντήσουν την ΕΕ. Παραταγμένοι μπροστά μας, μάλλον σαν μια γαλλική επιτροπή δημόσιας ασφάλειας σε μυθιστόρημα της Βαρόνης Όρκζι, βρίσκονταν οι Κλιφ, Χάρμαν, Πιρς, Χάρις και Νάιτσολ, οι οποίοι είχαν προφανώς επιλέξει το ρόλο του Πολίτη Σωβελέν – αυτός είναι ο χαρακτήρας που ενέκρινε τις θανατικές ποινές (στΜ χαρακτήρας από το μυθιστόρημα της Όρκζι). Είχαμε κληθεί,όπως αποδείχθηκε, για να αποσύρουμε το κείμενό μας προς όφελος της ενότητας του Ομίλου. Δυστυχώς δεν υπήρχε κανένα σημείο συνάντησης μεταξύ των σκέψεων μας: πιθανώς να το απέκλειε αυτό η παρουσία του Νάιτσολ στην πλευρά τους.

Δεν υπήρχε καμία παραχώρηση προς την πλευρά μας, καμία προσπάθεια να συμμετάσχουμε σε κάποιο διάλογο ή έστω να δεχθούν τη σοβαρότητα και την ειλικρίνειά μας όταν λέγαμε ότι είχαμε κι εμείς κάποιες ανησυχίες για τους IS. Ο ρόλος μας που μας επιφύλασσαν ήταν να ξαπλώσουμε και να παραστήσουμε τους νεκρούς, για να περάσει έπειτα σαν οδοστρωτήρας η ΕΕ από πάνω μας χωρίς δεύτερη σκέψη. Θεωρήσαμε, όπως και όλοι οι σοβαροί μαρξιστές ή οποιοσδήποτε άλλος με έστω ένα ίχνος αρχών, ότι δεν θα έπρεπε να αποσύρουμε το κείμενό μας. Όταν το ανακοινώσαμε ο Νάιτσολ έβρισε άγρια και βρόντηξε την καρέκλα του στον τοίχο. Το εκλάβαμε ως τον τρόπο του για να πει ότι η συνάντηση είχε λάβει τέλος και μας άφησε να αναρωτιόμαστε αν υπήρχε τελικά κάποια αλήθεια στο παλιό ρητό: “Ένας Geordie (στΜ ο κάτοικος της περιοχής Tyneside της Βορειοανατολικής Αγγλίας) είναι ένας Σκωτσέζος με τα μυαλά του πεταμένα έξω απ’

το κεφάλι”.

Η ανταπόκριση στο κείμενό μας στο σύνολο του Ομίλου ήταν ενθαρρυντική και καταθλιπτική ταυτόχρονα. Ήταν ωραίο να γνωρίζουμε ότι δεν ήμασταν μόνοι, αλλά ήταν ανησυχητικό να βλέπουμε τον αριθμό των οργισμένων, μπερδεμένων και ολοένα και πιο δυσαρεστημένων μελών πρακτικά σε κάθε μέρος της χώρας. Προβλέψιμη, αλλά βαρετή, ήταν η εκστρατεία που προωθήθηκε από το (ηγετικό) Κέντρο ενάντια στα “συντηρητικά στοιχεία”. Το πλήρες ξεδίπλωμα αυτής έλαβε χώρα στην Εθνική Επιτροπή του Μαΐου.

Το πρώτο πράγμα που κάποιος παρατηρούσε όταν έμπαινε μέσα στην αίθουσα της συνεδρίασης ήταν η παρουσία ενός μικρού «προλεταριακού» τάγματος μελών του Λίβερπουλ, των οποίων το καθήκον ήταν να ενεργούν ως κλακαδόροι, γελοιοποιώντας οποιουσδήποτε αντιπολιτευόμενους ομιλητές. Ένας από αυτούς παρενέβη σε ένα σημείο για να μας εξηγήσει εξυπνακίστικα και μουγκρίζοντας: “Είμαστε οι εργάτες και θα περάσουμε από πάνω σας”. Για να πάρετε την πλήρη γεύση του σκηνικού φανταστείτε το με την ιδιαίτερη προφορά του Λίβερπουλ, όσο πολύ μπορείτε να αντέξετε. Ο Κλιφ ήταν νευρικός, και γιατί όχι, ήταν έτοιμος να πετάξει στα σκουπίδια ένα μεγάλο κομμάτι της θεωρίας των IS.

Μας ενημέρωσε ότι ο Σοσιαλιστής Εργάτης είχε εντελώς εσφαλμένο προσανατολισμό, ότι η εστίασή του στους προχωρημένους αγωνιστές ήταν λανθασμένη. Οι άνθρωποι που κινούνταν προς την επανάσταση ήταν οι νέοι και αυτοί που δεν είχαν εμπειρίες, ενώ οι πιο ηλικιωμένοι ήταν ‘προσκυνημένοι’, έχοντας εξασφαλίσει άνετες θέσεις για τους εαυτούς τους σε συνδικαλιστικές επιτροπές και συνδικάτα. Αυτό, είπε, ήταν το νόημα της θεωρίας της Μεταβαλλόμενης Φύσης του Ρεφορμισμού. Για να γίνουν νέες στρατολογίες επαναστατών, αυτό που χρειαζόταν ήταν μια εφημερίδα που να εκθέτει τα σκάνδαλα του συστήματος σαν ένα πιο σύντομο κακέκτυπο καθημερινής δημοσιογραφίας α-λα Daily Mirror. Μόνο αν οι δημοσιογράφοι απευθύνονταν σε αυτό το νέο στρώμα και απλώς επιμελούνταν τα κείμενα που θα έγραφαν οι

εργάτες, τότε 80.000 ή και 100.000 πωλήσεις φύλλων θα ήταν εξασφαλισμένες. Στη συζήτηση που ακολούθησε ήταν αρκετά δύσκολο να υπάρξει μια λογική αντιπαράθεση. Το «προλεταριακό» τάγμα μελών εξέφραζε θορυβωδώς τη δυσαρέσκειά του, το λιγότερο επαυξάνοντας σε όσα έλεγε ο Κλιφ, ενώ ο Τζιμ Νάιτσολ διασκέδαζε τους κλακαδόρους κάνοντας πολύ επιθετικές παρεμβολές από τα πλάγια. (Η συζήτηση) ήταν μη εποικοδομητική, ήταν γελοία και έφτυνε 25 χρόνια πολιτικής των IS.

Φυσικά, η πιθανότητα διπλασιασμού της κυκλοφορίας του Σοσιαλιστή Εργάτη ήταν, για τους αθώους, μια παραπλανητική προοπτική και τότε δεν κατάλαβα ότι ο Κλιφ δεν πίστευε σε αυτή την επιτυχία (με το μοντέλο που πρότεινε στΜ) περισσότερο απ ό,τι πίστευα εγώ. Μια αναλαμπή της στιγμής αρκούσε για να δείξει ότι αν μια γενιά συνδικαλιστών είναι προσκυνημένη όχι μόνο το όποιο Κίνημα Βάσης είναι τελείως άχρηστο, αλλά και η καμπάνια μετατροπής αγοραστών σε πωλητές είναι επίσης τελείως βλακώδης. Αν η Μεταβαλλόμενη Φύση του Ρεφορμισμού δεν αφορούσε τη σημασία των συνδικαλιστών βάσης και των προχωρημένων εργαζομένων, τότε τα βιβλία του Κλιφ για την Εισοδηματική Πολιτική και τη Διαπραγμάτευση της παραγωγικότητας αποτελούσαν μια άσκηση ονειροπόλησης, για να μην πούμε ότι συνιστούσαν λίγο-πολύ την πλήρη άρνηση του λενινισμού. Εάν όλες οι συνδικαλιστικές δομές, τόσο επίσημες όσο και ανεπίσημες, ήταν χειραγωγημένες, τότε το πρώτο μας καθήκον ήταν να δούμε πώς θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση νέων επαναστατικών συνδικάτων, να παράξουμε μια ανάλυση για μια τακτική δυϊκού συνδικαλισμού, και κάποιους νέους Βιομηχανικούς Εργάτες του Κόσμου.

Το θέμα έχει και συνέχεια. Εάν είμαστε σοβαρά πεπεισμένοι ότι μία από τις θεμελιώδεις και πιο τεκμηριωμένες θεωρίες του Ομίλου ήταν η διαφθορά των εκλεγμένων συνδικαλιστών βάσης, τότε ο Σοσιαλιστής Εργάτης θα έπρεπε να το αναφέρει σε κάθε φύλλο του. Ο Πωλ Φουτ, του οποίου η πένα είχε έφεση σε ιστορίες με σοκ, τρόμο και σκάνδαλα, θα μπορούσε να έχει γράψει κάτι τέτοιο: “Ο James Roberts (34 χρονών), πρόεδρος στο

συνδικάτο United Grumblewuzzits Acton, ακούστηκε να φωνάζει τον διευθυντή έργων Frederick Fredericks (54 χρονών), με το μικρό του όνομα. Σύμφωνα με το μέλος του συνδικάτου Jack Spriggs (18 χρονών) *'Υπάρχει μεγάλη οργή στο συνδικάτο Grumblewuzzits σε αυτή την χωρίς αρχές ταξική συνεργασία. Αυτοί οι ηλικιωμένοι άνθρωποι έχουν σαπίσει απολαμβάνοντας τους καρπούς των αξιωμάτων τους, δεν θα γίνουν ποτέ αγοραστές του Σοσιαλιστή Εργάτη, πόσο μάλλον πωλητές. Όταν η θεωρία της Μεταβαλλόμενης φύσης του Ρεφορμισμού μεταφραστεί σωστά, θα βάλω υποψηφιότητα απέναντί του, αν μπορώ να βρω υποστήριξη. Νομίζω ότι θα ήμουν αρκετά καλός εφόσον μάθαινα τι σημαίνει ανταποδοτικότητα και ημερήσια παραγωγικότητα'* (στΜ έννοιες που είχαν να κάνουν με τη διαπραγμάτευση μεταξύ συνδικαλιστών κι αφεντικών) ".

Φυσικά, καμία ιστορία αυτού του είδους δεν εμφανίστηκε σε οποιαδήποτε έκδοση των IS, κάτω από οποιαδήποτε υπογραφή, πόσο μάλλον του Κλιφ. Το όλο θέμα ήταν το στήσιμο μιας σκευωρίας. Ο Κλιφ είδε μια αντιπολίτευση που ήταν σχεδόν τόσο IS όσο και ο ίδιος- δεν θα μπορούσε να κρυφτεί πίσω από κατηγορίες για εισβολή εξωγήινων. Για να ρυθμίσει το θέμα, ήταν διατεθειμένος να αρνηθεί με πάθος αυτό που λίγο πριν είχε επιβεβαιώσει ολόψυχα. Ήταν ένα θλιβερό θέαμα και ένας οιωνός για τα χειρότερα που θα έρχονταν.

Αμέσως μετά την Εθν. Επιτρ. συγκλήθηκε έκτακτη ΕΕ, κατά την οποία αποφασίστηκε ότι οι Ντέιβ Πιρς και Τζιμ Νάιτσολ θα έπρεπε να ζητήσουν την παραίτηση του Ρότζερ Προτζ από την αρχισυνταξία του Σοσιαλιστή Εργάτη. Δεν θα εκπλαγεί κανείς που ο Ρότζερ, ο οποίος ήταν μέλος με δικαίωμα ψήφου στην ΕΕ εξαιτίας του ρόλου του ως αρχισυντάκτη του Σοσιαλιστή Εργάτη, δεν προσκλήθηκε σε αυτή τη συνεδρίαση. Αφού εξασφάλισε την απομάκρυνση του Ρότζερ από την αρχισυνταξία, η ΕΕ έπειτα δρομολόγησε την απόλυση του Τζιμ Χίγκινς από τον Σοσιαλιστή Εργάτη. Το όλο επεισόδιο διεξήχθη με τόσο καλά στρογγυλεμένο και γυαλισμένο κυνισμό, που κανείς έμενε άναυδος από την τελειότητα του σχεδίου. Ωστόσο, πρέπει να ειπωθεί ότι η

επιστολή του Εθνικού Γραμματέα προς τις κλαδικές οργανώσεις με σκοπό να εξηγήσει πώς έχουν τα θέματα είχε όλη την ειλικρίνεια και το ήμισυ της αξιοπιστίας ενός εμπόρου λαδιού φιδιού. Συνδύαζε τη συκοφαντία με τις απειλές με τρόπο που δεν είχε προηγούμενο από την εποχή των Uriah Heep. (Βλέπε παράρτημα 4.)

Η αντίδραση των κλαδικών οργανώσεων περιελάμβανε έκπληξη, αμηχανία και, σε μερικές περιπτώσεις, θυμός. Πολλοί έστειλαν ψηφίσματα που απαιτούσαν την επιστροφή των δυο στα πόστα τους και ζητούσαν ανοιχτή συζήτηση πάνω στα θέματα της αντιπαράθεσης. Στην Εθν. Επιτρ. του Μαΐου, η ΕΕ κατακρίθηκε για την απόφασή της να αναγκάσει τον Ρότζερ να παραιτηθεί και να απολύσει τον Τζιμ Χίγκινς, αλλά το κάλεσμά της για επιστροφή στα πόστα τους δεν πραγματοποιήθηκε. Παρόμοιο αποτέλεσμα προέκυψε από τη συνδιάσκεψη (στΜ δηλαδή απόφαση της συνδιάσκεψης για επιστροφή των δυο στα πόστα τους που δεν υλοποιήθηκε). Ο Κλιφ φυσικά χαιρόταν πολύ που έχασε την περιττή ψηφοφορία εφόσον θα περνούσε το δικό του και, αφού πιθανότατα θα αγνοούσε το ψήφισμα για την επιστροφή των δυο στον Σοσιαλιστή Εργάτη, εν πάση περιπτώσει το ίδιο του έκανε.

Από τη δική μου πλευρά, αν και μου άρεσε πολύ να δουλεύω στην εφημερίδα, από μερικές απόψεις το βρήκα ανακουφιστικό ότι δεν θα χρειαζόταν πια να δουλεύω με τον Φουτ. Πριν τη μεταμόρφωσή του σε υποχείριο του Κλιφ τον θεωρούσα εν μέρει αδύναμο και δειλό, δεδομένου ότι λύγιζε κάτω από συνθήκες πίεσης, όπως έδειξαν οι αντιδράσεις του στη συζήτηση για την Κοινή Αγορά, αλλά δεν θεωρούσα ότι είναι τόσο αδύναμος ώστε να μην μπορεί να δουλέψει μαζί με κάποιον με τον οποίο διαφωνούσε. Από τότε κι έπειτα, βέβαια, κατέστη ικανός να εργαστεί για να αποσπάσει μερίδιο – έστω ένα μικρό Βαλκανικό βασίλειο -, από τον βασιλιά, τον Ρόμπερτ Μάξουελ, χωρίς να πληγωθεί ο ευαίσθητος ψυχισμός του, αν και όντως βρήκε την αμφιλεγόμενη γοητεία του πανωφοριού Μοντγκόμερι μεγαλύτερη από όση μπορούσε να αντέξει. Τώρα υπήρχε ένα χρήσιμο μέτρο με το οποίο ο μάγκας μπορούσε να συγκρίνεται: Είμαι χειρότερος από τον Μάξουελ αλλά ίσης αξίας με ένα Μοντγκόμερι. Άλλη μια προσθήκη στο παλιό βιογραφικό

σημείωμα;